

[Camre]

fra Kryolitselskabet. Det er helt åbenbart tilfældet.

Grønlands Geologiske Undersøgelse kan berette, at det i februar og marts 1985 ved interne møder om sagen i Ministeriet for Grønland med deltagelse af repræsentanter for direktoraterne over for Kryolitselskabet fra Grønlands Geologiske Undersøgelses side blev gjort gældende, at der findes en tilgængelig mineralressource i det nuværende kryolitbrud. Oplysningerne findes i et fortroligt notat dateret den 27. marts 1985. Det er forfattet af Jan Bondam. Det er benævnt »Notat om tilbageværende industrimineraler i Ivittuut Kryolitbrud«, og det foreligger trykt på Grønlands Geologiske Undersøgelses officielle papir.

Det kan fastslås, at Grønlands Geologiske Undersøgelse, GGU, har været endog særdeles klar over den situation, der forelå. Jeg skal citere fra notatet:

»Ved begge møder har GGU gjort gældende, at der findes en tilgængelig mineralressource i det nuværende kryolitbrud, der ikke uden videre bør afskrives. Denne ressource består bl.a. af en righoldig flusspatførende bjergart, som selskabet med dets nuværende struktur tilsyneladende ikke ønsker at udnytte, men som ud fra dens beliggenhed og høje lødighed fortjener en nærmere analyse.«

Jeg skal ikke i detaljer læse notatet op her i folketingssalen, men alene hæfte mig ved konklusionen af de økonomiske beregninger. Jeg citerer fra notatet, side 5:

»Alle de her nævnte industrimineraler samt sulfiderne udgør tilsammen en potentiel ressource, der egner sig til udnyttelse i mindre skala med anvendelse af lokal arbejdskraft. Den totale reserve udgør 1,3 mill. t af en anslået værdi på 800 mill. kr., hvilket svarer til 615 kr. pr. t, som er af en størrelse, der gør det tilrådeligt at underkaste problematikken en nærmere analyse.«

Denne betydningsfulde rapport sendes med brev af 29. april 1985 fra GGU til råstofforvaltningen i Ministeriet for Grønland. Det hedder i følgebrevet bl.a.:

»Bruttosalgsværdien pr. ton resterende bjergart er af en sådan størrelsesorden, at den ikke kan negligeres i forbindelse med drøftelserne om nedlukning af mineaktiviteten. GGU er derfor imod, at der allerede på nuværende tidspunkt træffes beslutninger

med hensyn til afvikling af mineaktiviteten i Ivittuut.«

Vi står altså her med en rapport, der fuldstændig kuldaster grundlaget for det, ministeren fem måneder senere skriver i et aktstykke til Folketingets finansudvalg og fem måneder og ti dage senere gentager her i folketingssalen.

Tilsvarende oplysninger er indeholdt i GGU's næste fortrolige notat af 19. september 1985, som er hemmeligholdt for Folketinget lige til den 10. i denne måned, da Grønlandsministeren finder ud af, at han hellere må sende notatet til finansudvalget.

Det er uantageligt for Folketinget, at man på baggrund af disse kvalificerede notater fra ministerens egne rådgivere meddeler Folketinget, at kryolitvirksomheden vil ophøre.

I Socialdemokratiet går vi selvfølgelig ud fra, at ministeren har været uvidende om indholdet af det nævnte notat. Men ministerens topembedsmænd i Ministeriet for Grønland har siddet i møde efter møde og behandlet disse oplysninger, men de må så altså have holdt oplysningerne hemmelige for ministeren. Det er væsentligt at få fastslået hvorfor.

I en pressemeddelelse af 27. oktober 1986 fra Kryolitselskabets bestyrelse hedder det bl.a. i pkt. 1:

»Ingen havde i 1984 og 1985 nogen præcis viden om, hvor meget kryolit der endnu kunne udvindes ved oprensningen af mineområdet i Ivittuut.«

Og senere:

»Direktionen har løbende holdt bestyrelsen, hvori staten var repræsenteret indtil april 1986, underrettet om alt, hvad den vidste om udsigterne til endnu at udvinde brugbare råstoffer i Ivittuut.«

Jeg må fastslå, at disse oplysninger er ukorrekte, og på den baggrund mener jeg at kunne fastslå, at det er korrekt, når bl.a. medlemmer af Folketinget hr. Knud Østergaard, hr. Niels Helveg Petersen og hr. Søren B. Jørgensen har oplyst, at de var uden kendskab til, at Kryolitselskabet ville iværksætte yderligere kryolitbrydning.

Jeg har naturligvis bemærket, at Kryolitselskabet har udsendt et notat, hvori en række referater af bestyrelsesmøder i selskabet er gengivet. Jeg er forundret over, at visse dagblade på den baggrund har hævdet, at de politisk valgte medlemmer af Kryolitselska-